

“En la Constitució europea tothom ha fet renúncies”

Aquest cap de setmana comença un curs clau per a la Unió Europea. Els caps d'estat i govern han d'aprovar el projecte de Constitució europea i, si s'escau, dur-lo a referèndum. A Catalunya ja hi ha qui diu que votarà 'no'. Parlem de la nova carta magna i de l'ampliació de la UE a 25 països amb Josep Coll, director de la representació de la Comissió Europea a Barcelona.

Aquesta setmana comença la conferència intergovernamental en què els caps d'estat i govern dels vint-i-cinc països debatran el projecte de Constitució. L'1 de maig del 2004 s'incorporen a la UE els deu nous estats, i probablement el 9 de maig se signarà la Constitució europea a Roma. El 13 de juny hi ha eleccions a l'eurocambra i possiblement referèndums per la Constitució. És aquest un curs molt important per a Europa?

—El vestit que la UE s'havia donat a si mateixa fa quaranta anys ha quedat curt i hem de fer reformes importants. L'excusa ha estat l'ampliació, però ja que tocàvem una mica les institucions, la Convenció europea s'ha llançat a un procés realment constituent. I aquest és un pas qualitativament transcendent. Tots els tractats quedaran refofos en aquest projecte de Constitució, que, d'altra banda, com que encara s'ha de desenvolupar, alguns efectes els veurem aviat, com ara la figura del ministre europeu d'Afers Estrangers, que quasi podem dir que existirà l'any que ve; mentre que, pel que fa a la política de defensa i la de seguretat comuna, segurament haurem d'esperar una mica més, ja que aquesta Constitució manté que les decisions en aquests àmbits es continuïn fent per unanimitat. Un sistema que, de fet, posa frens a qualsevol iniciativa.

—Però a poc a poc la UE va eliminant el requisit d'unanimitat?

—Sí, i crec que no sols respon a la necessitat de la competitivitat econòmi-

ca, sinó que és la millor contribució que pot fer Europa al governament del món. Es a dir; d'una banda, enfortir l'ONU, i de l'altra, Europa.

—La Comissió vol avançar més en l'eliminació de la presa de decisions per unanimitat, on coincideix amb els estats petits de la UE. Podem parlar d'una lluita entre aquest sector, que seria l'esperit de la Constitució, i els grans estats com Espanya, més identificats amb l'esperit de la cimera de Niça?

—No hi ha tanta incompatibilitat. Niça va ser un producte més d'un sistema que es basava en les conferències intergovernamentals clàssiques, en què els països discuteixen i bescanvien cromos i arriben a uns acords de difícil equilibri. Afortunadament, el sistema de la Convenció europea que ha servit per a fer la Constitució funciona amb una altra lògica, i esperem que la Conferència Intergovernamental que comença aquesta setmana ho respecti.

—Així, la reivindicació del Govern espanyol de mantenir la representativitat aconseguida a Niça no prosperarà?

—Crec que no. Si aquesta reivindicació pot comportar la posada en qüestió de tot el projecte constitucional, em semblaria una reclamació desequilibrada. A més, tant la Comissió com el Parlament europeu i diversos països ja han declarat oficialment que volen respectar el treball de la Convenció.

—Parlava de l'enfortiment de la Unió Europea respecte del món. Si l'àmbit militar és bàsic, és un dels que van més endarrerits de la construcció europea.

—Això segur. Però hem de ser conseqüents. Si l'objectiu dels països de la UE és ser un actor principal de l'escena internacional —i no per conquerir més poder, sinó per dur la pau i la concòrdia al món, ajudar als equilibris regionals, ajudar els països en desenvolupament i que a més es respecti la política del multilateralisme—, si aquest és l'objectiu, és evident que hem de posar els mitjans econòmics i els que siguin per fer-ho realitat. Amb el sistema de tractats d'abans no es podia aconseguir, però amb el projecte de Constitució arribem plenament a establir-nos en aquesta zona política.

Per exemple, el reconeixement de la ciutadania europea serà una realitat. I, ja que entrem en una fase constitucional, hem d'enfortir els instruments que la Constitució ens dona per aconseguir els objectius marcats, que són sobretot el govern econòmic europeu i l'espai de llibertat i de justícia europeu, on hi ha una feina enorme amb una repercussió positiva per als ciutadans. També hi ha molta feina en tota l'expressió exterior de la UE, que engloba diplomàcia, política de defensa, política general de seguretat per aplicar globalment, és a dir, per exportar seguretat, cosa que els europeus hem deixat de fer des de fa una colla d'anys. En aquest sentit, hem de ser un factor de benestar, seguretat, tranquil·litat, pacificació i prosperitat al món. Perquè les altres parts del món reclamen a Europa que representi el seu paper, ja que és molt difícil per a uns països que són econòmicament febles de fer-se escoltar en el pla internacional.

—Això vol dir acostumar-se a veure que els pressupostos de defensa pugen a Europa?

—Evidentment, però no solament això. Som moltes persones, molt riques, amb moltes idees i principis ètics i ideològics, i hem de preguntar-nos què volem fer amb tot això. Si volem defensar-ho, vostè ha dit una de les conseqüències. Una altra seria que ens hem de dotar d'un sistema de garantia de seguretat que ens faci respectables, perquè si no les grans potències tendeixen a no tenir-nos en compte. D'al-

“Els catalans tenim tendència a demanar en comptes de fer. I la política internacional no funciona demanant. Els col·lectius que només demanen es converteixen en honorables ONG.”

tra banda, això té unes conseqüències positives en el pla econòmic i tecnològic.

—Aquest projecte de Constitució ha estat rebutjat per un seguit d'entitats que han signat un manifest a favor de votar “no” al referèndum perquè no reconeix Catalunya com a nació.

—A part que el projecte de Constitució no està acabat encara, per al conjunt d'Europa és evident que això és un pas transcendent, és un punt de no retorn. Que hi hagi col·lectivitats dins d'Europa que no s'hi acabin de veure representades, o que haguessin desitjat més, o que no han aconseguit que aquells que els representen hagin defensat el projecte que ells reclamen, això és absolutament normal i legítim i cadascú assumirà les seves responsabilitats, perquè és un treball col·lectiu. En aquest projecte de Constitució tot-hom ha fet moltes renúncies, els estats, els sectors i comunitats com les religioses també han fet renúncies. Ara bé, això no vol dir ser traïdor als teus ideals. En nom d'una causa superior en un moment determinat pots dir que d'acord, però tu has de continuar lluitant perquè les teves idees puguin avançar encara que sigui en un marc

més ampli com és tenir una Constitució europea. Que d'altra banda tampoc no és immutable. També em sembla que hi ha una cosa molt important, no ja per als catalans, sinó per a qualsevol grup amb dificultats per fer passar les seves opinions, i és que el marc de garanties col·lectives de què ens dotarem tots a través de la Constitució és una veritable garantia per a la nostra pròpia llibertat i participació política.

—Però sí que és cert que els catalans han estat els únics que han fet una aportació a la UE amb la Convenció catalana...

—I ha estat molt valorada per les institucions europees. I amb perspectiva històrica, el fet que Catalunya hagi deixat clar que fins i tot en la fase preconstitucional europea ja tenia una sèrie de reivindicacions és molt important. Però els catalans tenim aquesta tendència a demanar en comptes de fer. I la política internacional no funciona demanant. Tu has de fer i mirar que aquest fer sigui compatible amb els “fers” dels altres. Els col·lectius que només demanen es converteixen en honorables ONG.

Oriol Cortacans